

Ministerstvo životního prostředí České republiky

Praktická implementace podmínek přijatelnosti

Konference

Provoz vodovodních a kanalizačních sítí
Liberec, listopad 2008

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Rekapitulace

- OPŽP schválen EK dne 20.12.2007; prostředky EU na vodohospodářskou infrastrukturu (odkanalizování+čištění) v rámci oblasti podpory 1.1. - cca 36 mld. CZK
- Součástí OPŽP podmínky pro přijatelnost provozních smluv
- Podmínky se vztahují na stávající provozní smlouvy a nové provozní smlouvy, pro oddílný model provozování s účastí soukromého sektoru

Rekapitulace

- **Základní podmínky pro stávající provozní smlouvy:**
 - Odpovídající délka smluvních vztahů
 - Vzorec pro výpočet tarifů podporující efektivitu, zajišťující udržitelnost infrastruktury a garantující přiměřený zisk provozovatele
 - Výkonové parametry, monitoring, reporting
 - V době po vstupu ČR do EU nutnost doložit transparentní soutěž pro výběr provozovatele

Rekapitulace

- **Základní podmínky pro nové provozní smlouvy:**
 - Transparentní výběrové řízení s hodnotícím kritériem s dopadem do výše ceny pro vodné a stočné
 - Stanovena max. délka smlouvy, možno delší při dodržení principu proporcionality (investice do infrastruktury)
 - Výkonové parametry, monitoring, reporting

Kde jsme nyní

- Finanční model (ex-ante část k ověření přiměřenosti zisku, ex-post část k nastavení vzorce pro výpočet tarifu)
- Metodika pro žadatele
- Katalog výkonových parametrů
- Vše dostupné na www.opzp.cz
- První provozní smlouvy s aplikací podmínek přijatelnosti
- Prozatím úspěšný proces „soutěžení“ nové provozní smlouvy dle podmínek

Finanční model

- Proč finanční model ? – nutno korektně přistoupit k podmínce v OPŽP
- Finanční model projednáván na pracovní skupině pro vodohospodářské smlouvy
- Finanční model dle vyjádření a stanovisek MF je v souladu s platnými cenovými předpisy
- Finanční model prezentován jako příklad dobré praxe na půdě Světové banky

Finanční model

- Pracuje na principu míry návratnosti vloženého kapitálu...vyčísluje přiměřenost zisku
- Umožňuje nastavení vzorce pro výpočet tarifu motivující provozovatele k úspoře nákladů a k celkově větší efektivitě
- MŽP nechalo nezávisle a kvalifikovaně ověřit správnost nastavení Finančního modelu – KPMG Advisory, s.r.o. a Arthur D. Little GmbH

Závěry posouzení

- Přístupy ve FM jsou vhodným nástrojem pro regulaci ve vodárenství (přiměřeného zisku)
- Definice správného VaPNaK v kontextu celého konceptu regulace na základě návratnosti vloženého kapitálu umožní lépe regulovat sektor vodárenství ČR

Finanční model a udržitelnost infrastruktury.

- Finanční model nabízí transparentní prostředí pro aplikaci plánů obnovy VaK
- Ve vazbě na požadavky vyplývající z „plánů“ s dopadem do výše tarifu je však neutrální
- Udržitelnost infrastruktury – klíčová dotační podmínka vyžadovaná EU bez ohledu na podmínky přijatelnosti
- OPŽP – projekt musí vytvořit čisté příjmy alespoň ve výši 50 % hodnoty původní investice na konci životnosti komponentu; následně musí být aplikován plně nákladový tarif (princip zaveden v CBA)

Finanční model a veřejná podpora

- Evropská legislativa (*acquis communautaire*): vodohospodářské služby jsou služby obecného hospodářského zájmu
- Vztahují se pravidla Smlouvy v oblasti veřejné podpory
- „Mírnější režim“ pro podniky poskytující služby obecného hospodářského zájmu (Rozhodnutí EK 2005/842/ES)

Finanční model a veřejná podpora

- Jedním s kritérií slučitelnosti – přiměřený zisk:
„přiměřeným ziskem se rozumí míra návratnosti vlastního kapitálu, která zohledňuje rizika....tato míra nesmí běžně přesáhnout průměrnou míru, jež byla v odvětví platná v posledních letech“
- Finanční model zajistí slučitelnost s pravidly veřejné podpory
- **Pravidla veřejné podpory – vztahují se na vodohospodářské služby i bez ohledu na poskytnutí národních/evropských dotací**

Oddělitelnost infrastruktury

- Základní pravidla uvedena v Metodice pro žadatele
- Tři úhly pohledu:
 - 1) zákon o veřejných zakázkách/koncesní zákon,
 - 2) podmínky přijatelnosti OPŽP,
 - 3) funkčnost řešení
- Dosavadní praxe: oddělit lze téměř vše tak, aby se nemusela upravovat stávající smlouva
- Provázanost nové infrastruktury se stávající provozní smlouvou – nutno aplikovat podmínky přijatelnosti i na stávající provozní smlouvu – jinak bude považováno za „obcházení“ podmínek přijatelnosti

Výkonové parametry – příklad dobré praxe

Skupina	6.2.	Technicko provozní ukazatele	vPr
Ukazatel	6.2.5.	Revize vyhrazených technických zařízení	
Hodnocení	1x ročně do konce ledna následujícího roku		

Popis plnění, výpočet

a	Celkový počet realizovaných revizí VTZ	
b	Plánovaný celkový počet plánovaných revizí VTZ	
c	Hodnotící kritérium	≥ 100 %
d	Výpočet: $a/b \times 100$	
Výsledek hodnocení		≥ 100 %

Závěr:

Výkonový ukazatel 6.2.5. byl (nebyl) za sledované období splněn.

Podklad pro monitoring:

Plán revizí vyhrazených technických zařízení včetně plnění.

Reporting, Monitoring, Sankce

- Reporting – písemné zprávy o poskytování vodohospodářských služeb; připravuje provozovatel a předává ve stanovených termínech a dohodnuté četnosti vlastníkově (informace o poruchách, hodnocení stavu VaK, vývoj oprav, informování o provozu významných ČOV atd.)
- Monitoring – poskytování informací o průběžném plnění výkonových ukazatelů kvality vdh. služeb
- Sankce - není dosaženo smluvené hodnoty ukazatele, vlastník má právo vymáhat sankci

Projekty FS 2004-2006

- Nutno splnit podmínku „nejlepší mezinárodní praxe“ uvedenou v Rozhodnutí EK
- Tato podmínka „objasněna“ ve zprávách EK 2004, 2006
- Východiskem pro splnění – použití podmínek stanovených v OPŽP
- Konzultanti EK prověřují jednotlivé smlouvy, spolupráce formou předběžných zpráv – existuje prostor na dopracování
- MŽP nabízí pomoc žadatelům v rámci TA FS

Projekty FS 2004-2006

- Projekt „Táborsko“
 - Intenzivní spolupráce s žadatelem při procesu výběru provozovatele v rámci koncesního řízení
 - Koncesní projekt, koncesní řízení
 - V současné době fáze kvalifikace uchazečů
 - MŽP předpokládá organizování seminářů s cílem informovat veřejnost o tomto pilotním projektu

Současný stav - přijaté projekty (oblast 1.1.)

- 1. výzva – schváleno celkem 47 projektů; celková dotace EU 2,9 mld. CZK
- 3. výzva – průběžný stav, akceptováno celkem 221 projektů; celková dotace EU 18 mld. CZK
- Akceptovány dva velké projekty (nad 25 mil. EUR) v celkové výši 3,9 mld. CZK
- Všechny projekty implementují směrnici 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod

Vládní materiál „Analýza problematických aglomerací“

- na základě usnesení vlády č. 113 ze dne 4. února 2008

„...předložit analýzu dostupných finančních zdrojů k pokrytí deficitu zdrojových možností z dojednaných podmínek přijatelnosti vodohospodářských projektů v rámci OPŽP“

Vládní materiál „Analýza problematických aglomerací“

- vymezen seznam problematických aglomerací (celkem 19+1) včetně výše dotačních prostředků (ve vazbě na předpokládané investiční náklady jednotlivých projektů), které kvůli dlouhé provozní smlouvě mají problém získat dotaci z OP ŽP.
- **definice problematické aglomerace**
aglomerace, kde má ČR zajistit do 31.12.2010 realizaci opatření pro naplnění požadavků Směrnice, a ve kterých je uzavřena smlouva na provozování vodohospodářské infrastruktury mezi vlastníkem a soukromým provozovatelem na období přesahující konec roku 2022, pokud je předmětem projektu dostavba kanalizace - aglomerace, ve kterých je procento napojení obyvatel na kanalizaci nižší než 85%

Výsledky provedené analýzy

- celkový „deficit“ zdrojových možností ve vztahu k vyjednaným podmínkám přijatelnosti pro OPŽP bez aglomerace HMP představuje částku **1 246 mil. CZK**
- včetně aglomerací HMP představuje částku 8 515 mil. CZK (aglomerace HMP 7 269 mil. Kč)
- **Celkově se o deficit zdrojů „OPŽP vůči směrnici“ jednat nebude, protože prostředky OPŽP budou s největší pravděpodobností využity pouze na splnění požadavků vyplývajících ze Směrnice.**

Výzvy, další kroky

- Zvýšit povědomí o finančním modelu
- Nabídnout praktickou oporu pro žadatele při jeho aplikaci
- Zajistit reflexi finančního modelu v cenových předpisech
- Posílit odborné zázemí oboru VaK v rámci řídicí struktury OPŽP
- Intenzivněji spolupracovat s odpovědnými regulátory oboru VaK
- Na začátku roku 2009 vyhlásit další výzvu na projekty implementující směrnici 91/271/EHS

Děkuji za pozornost
Jan Kříž
MŽP

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

